

Sporters zijn getrouwd met de auto

Jaap Huisman is
freelance journalist en
schrijft onder meer voor
De Volkskrant

"Wat een opgave om met het openbaar vervoer naar de dichtstbijzijnde ijspiste te gaan", verzuchtte een vriend afgelopen winter. Het ijs, zo dacht hij, dat is alleen met de auto goed bereikbaar. Wie daarvoor de trein of de bus neemt, wordt als wereldvreemd beschouwd, ondanks de lofwaardige pogingen van Rover om via internet de kortste verbindingen naar de ijsvloer te propageren. Met de schaats de bus in, waarom niet?

Sporters zijn echter getrouwd met de auto. Uit berekeningen van het ministerie van Verkeer en Waterstaat is gebleken dat de meeste vervoersbewegingen per auto geregistreerd worden in de vrije tijd, als half Nederland op weg gaat van huis naar sportveld. Ooit op zaterdag bij een hockey- of voetbalveld geweest? De auto's staan tot ver in de berm gestald, als er geen behoorlijke parkeervoorziening is geregeld. Hoe goed de inderhaast georganiseerde Elfstedentocht ook inspeelde op de volksverhuizing met informatie, busvervoer en nachtelijk treinverkeer, uiteindelijk maakte daar maar een kwart van de bezoekers gebruik van. Nog luier dan de sporter is de sporttoeschouwer. Ook al staat de Amsterdam ArenA naast de metro, de auto is heer en meester.

Nu is het nogal gemakkelijk de automobilist de schuld te geven; zijn verweer zal luiden dat het hem ook wel moeilijk gemaakt wordt. De afgelopen jaren hebben de gemeenten de meeste sportaccommodaties naar de periferie van de stad verbannen. Meest saillante voorbeeld, politiek gezien, was de verplaatsing van het Amstel-tennispark van de ringweg-zuid in Amsterdam naar de Vietnamweide in het Amsterdamse Bos. Tennis wordt ingeruild voor bankieren: op het gravel komt de toren van de ABN-AMRO. Het was voor de gemeente zo'n lucratief stuk grond dat het zonde zou zijn het exclusief te bestemmen voor tennis.

Dat complex was perfect bereikbaar met sneltram en bus, in tegenstelling tot de Vietnamweide, dat de meeste Amsterdammers een kwartier extra reistijd bezorgt. Wie valt er nou over een kwartier? In de dynamische wereld van records en recordverbeteringen telt elke seconde, zo eenvoudig is het.

De verplaatsing van sport naar de buitenkant van de stad is tekenend voor het overheidsbeleid in Nederland: sport staat kennelijk niet in het centrum van de belangstelling zoals cultuur; een vreemde redenering omdat sport vermoedelijk net zo'n economische uitstraling heeft als cultuur. Nee, dan in Amerika: daar is het eerder regel dan uitzondering dat sportvelden, ook tennisbanen, midden in woonwijken liggen. Daar ligt vermoedelijk geen weloverwogen planologische beslissing aan ten grondslag; het is eerder een indicatie van de vanzelfsprekende plaats die sport in de Amerikaanse samenleving inneemt.

Waarom sloop een gemeente in een volksbuurt niet een blokje woningen om die ruimte te gunnen aan basketballende, *skateboard* rijdende of voetballende jongetjes? Het zou, achteraf bekeken, wel eens een daad van betekenis kunnen zijn, het middel om jeugdcriminaliteit en vandalisme de kop in te drukken.

Maar het tij lijkt te keren. Bij de herinrichting van het Museumplein heeft de Deense landschapsarchitect Andersson een ijspiste gepland onder de rook van het Rijksmuseum. Als hij ook nog de *halfpipe* voor de *skaters* en het basketbalveld handhaaft, is de jeugd niet meer van de straat te krijgen. Het zou het nu wat dooie plein omtoveren in een podium vol spektakel. En dat is nog gratis ook.